

SZÁKSZENDŐ

Hűvöndő

Szákszend Község Önkormányzatának
havonta megjelenő információs lapja

2009. május

XII. évf. 5. szám

Anyák napja alkalmából szeretettel köszöntjük az Édesanyákat, Nagymamákat, Dédnagymamákat, jó egészséget, sok boldogságot kívánunk!

Zelk Zoltán: Anya

*Azt hittem, nékem nincs anyám,
hiába is szeret,
ki szép, ki víg, ki fiatal
az anya nem lehet.*

*Az anya kicsiny és öreg,
gondoltam, hittem én,
és mindig, mindig szomorú
és kendőt hord fején.*

*Az anya este ágyra ül
és fésüli hajját
és nem is alszik sohasem
csak nézi a fiát.*

*Az élet, az bizony, nehéz,
mondták az öregek,
hát akkor mért nem szomorú!
hát akkor mért nevet!*

*Hát akkor mért dalol anyám!
De fáj is az a dal,
De fájt, hogy olyan szép, vidám,
Hogy olyan fiatal!*

*S most faggatva gyermekmagam,
végre már sejditem,
mi égette, mi marta úgy
növekvő kis szívem?*

*A tenger-szeretet futott,
Az sírt meder után,
Eldönteni, ki szomorú!
Mert nékem mind anyám,*

*Ki fiat szül s töpörödik,
ki kendőt hord fején,
kinek mellbimbaján ragyog,
mint tejcsépp, a remény!*

„Mivel pedig fiak vagytok, Isten elküldte Fiának Lelkét a mi szívünkbe...” – (Galata 4,6)

Mikor Pünkösdöt ünnepelünk, akkor a Húsvét, a feltámadás, a megújulás kiteljesedésére gondolhatunk. Mennybemenetele után Pünkösdötől Jézus már a Szentlélek által folytatja működését ebben a világban.

A harmadik évezredben is szükség van a Szentlélek ajándékára. Ma egyre többen tapasztalják, hogy sok minden, amiben korábban szívük bízott, már nem az életről szól. Az Evangélium hallgatásakor viszont ma is sokan átélhetik azt, amit Péter apostol pünkösd-i beszéde után éreztek az emberek ott Jeruzsálemben: „Amikor ezt hallották, mintha szíven találták volna őket, ...” (ApCsel 2,37).

A Szentlélek hajlandó irányítani bennünket, leginkább érzelmeinken keresztül. Pünkösdrel túlléptek a tanítványok is a szív szomorúságán. Az egyház születésének reggelén a tanítványok szíve még Jézus hiányával és minden bizsonnyal a hallgatás csöndjével küszködött. Miután megteltek Szentlélekkel, beszédre nyílt a szájuk, „úgy, ahogy a Lélek adta nekik, hogy szóljanak.” (ApCsel 2,4).

A kezdet kezdetén, a teremtés után úgy tűnik, alkalmas lehetett az ember nyelve az Istennel való párbeszédre. De a bűn egyre több érthetlenséget

vagy éppen botránkoztatót hozott e kapcsolatba. Ennek legnagyobb tanúsága a kereszt és a Húsvét félreértése. Úgy tűnt a tanítványok többnyire értik Jézus beszédét, példázatait, még Nagycsütörtökön is. Aztán Nagypéntektől az elzárkózás félelmes

csöndje borult rájuk. Pünkösdkor viszont a Lélek adománya-ként azt kapják, ami összeköti őket másokkal. Sok kegyes zsidó férfi, aki akkor a föld sok-sok nemzete közül Jeruzsálemben tartózkodott, „a maga nyelvén hallotta őket beszélni.” (ApCsel 2, 6)

A bűn a lélek halála bennünk. A Szentlélek hajlandó szállást venni nálunk, és ez az élet megelevenedését jelenti, de hányszor veszíti el mégis életünk egészséges frissességét, és lesz kisebb-nagyobb vagy éppen végzetes baja lelkünknek. A Szentléleknek megváltoztató, gyógyító ereje van. Az Apostolok cselekedeteiről írott könyvből tudjuk, hogy a Szentlélek beszél, másokat is szólásra buzdít, tanúságot tesz, megbízást ad a híveknek. A legtöbb ember megérzi, ha ez a világ lelketlen. Ekkor születnek demonstrációk a békéért, az igazságért, a jogokért. Ahol a megújulás Lelke nincsen jelen, ott üresség van, ott az enyészet (Folytatás a következő oldalon)

(Folytatás az előző oldalról)

erői uralkodnak. Lélek nélkül előregszik a világ. Isten Szentlelke nélkül a magát keresztyénnek vallók is képesek lelketlenségre, farizeusi hozzáállásra. Ez esetben a képmutatás szolgál az üresség eltakarására. Isten Szentlelke nélkül a templompadok is kiürülnének, elöregedne a gyülekezet. Isten Szentlelke nélkül vajon ki vezetné az embert bűnei belátására, és ki segítené vissza Istenhez? Isten Lelke ott volt a világ születésénél, és nélküle nem született volna Egyház sem. Ma is formálódik a világ, de nem jó az embernek, ha Isten Szentlelke nélkül megy végbe ez, mert akkor nem újjá lesz, hanem mássá. Ha az egyház Lélek nélkül változna, az nem az élet megelevenedését szolgálná, hanem szektás jelenségekhez vezetne.

Mikor pedig jelen van a Szentlélek gyülekezeteinkben, akkor szinte furdözhetünk ajándékaiban, a vigasztalásban, a bátorításban, a világosságban, az örömben, a kitartó hitben, a nem csalatkozó reménységben és a hűséges szeretetben.

Mikor jelen van a Lélek hittanóráin, akkor a gyermekek szeme is másként ragyog, másként, mint az őket gyakran lebilincselő számítógépponitron vagy tévéképernyő előtt.

Ha Isten Szentlelke tölt el bennünket, akkor a 6-7 fős istentiszteleti közösség is szívében ünneplőbe öltözött lesz, és a nagy létszámú alkalmakon is, meglehet, hogy mindenki szíven találva érzi magát. Magam is tapasztalom, milyen az étellel telt egyházi munka, a szeretetszolgálat, ha Isten

Szentlelke járja át, és tudom, mekkora a kilátástalanság ott, ahol a rászoruló csak saját maga okolásában segítik, mert nincs jelen igazi, elérhető segítség. Tudom milyen az, mikor emberi erőlködés akar előbbre vinni ifjúsági munkát. Olyan, mint mikor a részűvőszenekear kezdőinek erőlködéséből olykor csak meleg levegő fújása sikeredik. De tapasztalom azt is, milyen az, mikor mintha üde szél járná át kicsinyek és nagyobbak együttléteit, és lesz belőle egységes nyelv, amelyet mindnyájan értünk, mert Istent dicsőíti. Keresztyén feladatunk könyörögni a Szentlélek segítségéért: „**Veni Creator Spiritus!**” („Jöjj, teremtő Szentlélek!”)

Csonkáné Szabó Magda
evangélikus lelkész

Önkormányzati Hírek

A képviselő-testület 2009. április 29-én munkaterv szerinti ülést tartott, amelyen az alábbi napirendi pontok szerepeltek:

1. Beszámoló a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról, az átruházott hatáskörben hozott polgármesteri döntésekről, tájékoztató a két ülés közötti időben történt fontosabb eseményekről és a polgármesteri intézkedésekről.

Előterjesztő: László Kálmán polgármester

Polgármester tájékoztatta a Testületet, hogy a határozat kivonatok kiküldetésre kerültek.

Nagyigmánd és Környéke Gyermekejéti és Családsegítő Szolgálat minden év március 31.-ig

megbeszélést szervez, melyre ebben az évben március 26-án került sor, melynek témája az éves tevékenység és a problémák megoldása.

Március 31.-én Tardoskeddre történt látogatás a Nyugdíjas Klub új vezetőjével kapcsolatépítés céljából.

Április 1.-től három hónapos időtartamra egy fő közhasznú munkaerő foglalkoztatására nyílt lehetőség 70 %-os támogatottsággal. Szintén e naptól az „Út a munkához” közfoglalkoztatási terv nyújtotta lehetőségnek köszönhetően egy fő foglalkoztatására került sor november végéig. Ennek

következtében folyamatosan rendezésre kerültek és kerülnek a településünk közterületei. (szemétszedés, bozótirtás, virágültetés, kaszálás)

Április 9.-én az Oroszlányi Többcélú Kistérségi Társulás 4. ülésén vett részt a polgármester, ahol beszámoló hangzott el az OTKT 2008. évi költségvetésének végrehajtásáról, valamint a belső ellenőrzések tapasztalatairól, illetve tájékoztató a kistérségi szociális, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásáról.

Április 14.-én a polgármester Rajnai Gábor oroszlány város polgármesterével folytatott megbeszélést a közös kistérségi pályázati lehetőségekről.

Április 15.-én a polgármester részt vett a Kecskéd-i művelődési házban a VÉRT Zrt. általi meghallgatáson, ahol a fő napirendi pont a VÉRT Zrt. tevékenységén kívül a hulladékgazdálkodás és a hulladékkezelés volt.

Dózsa Gy. utcai buszmegállóban eltűzelt szemétyűjtő helyére felszerelésre került egy új, amelynek bekerülési értéke: 8.000.-FT+ÁFA. Felszerelését a környéken lakók végezték el.

Április 20.-án a Faluházban Varga Margit mentortól tájékoztató hangzott el a munkanélküliséggel kapcsolatban.

Április 22-én a „Föld Napja” alkalmából szemétszedés és virágültetés, területrendezés történt.

Az „akcióban” részt vett az Öveges József Iskola teljes tanulólétszámmal, pedagógusi és szülői segédlettel. Továbbá a Kiskuckó Óvoda, a nyugdíjas

(Folytatás a következő oldalon)

(Folytatás az előző oldalról)

klub, sportkör tagjai, hivatali dolgozók és a képviselő-testületi tagok is. Támogatást kapott az akció a lakosságtól is. A polgármester köszönetét fejezi ki a résztvevőknek a település szebbé tételéért.

A képviselő-testület az 1. napirendi pontban foglaltakat elfogadta.

2./ Rendeletalkotás az Önkormányzat 2008.évi zárszámadásáról.

Előterjesztő: László Kálmán polgármester

A polgármester ismertette az önkormányzat 2008. évi bevételeinek összege: 139.732 e.Ft, kiadása: 139.917 e.Ft, a különbséget a december 31-i függő kiadás állományváltozása okozta. A 2008. évben is az önkormányzat gazdálkodása kiegyensúlyozott volt.

A képviselő-testület az önkormányzat 2008. évi zárszámadásáról szóló rendeletet elfogadta a mellékletekkel együtt.

3./ Beszámoló a 2008. évben végzett ellenőrzésekről.

Előterjesztő: Deákné dr Schiffner Márta jegyző

A jegyző tájékoztatta a Képviselő-testületet, hogy az Oroszlány Város Polgármesteri Hivatalának Belső Ellenőrzési Csoportja az Öveges József Általános Iskolában 2008. november 3.-tól 2008. november 7.-ig vizsgálatot tartott az oktatási normatíva- igénylés dokumentáltságának ellenőrzése tárgyában. Az Intézkedési Tervben meghatározott feladatok teljesültek.

A Képviselő-testület a 2008. évi ellenőrzésekről szóló beszámolót elfogadta.

4./ Beszámoló Szákszend Község Önkormányzat 2008. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról.

Előterjesztő: Nagyigmánd és környéke Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat

Takács Gyöngyi családgyógozó Deákné dr. Schiffner Márta jegyző

2004. január 1-től Nagyigmánd Nagyközség Önkormányzatával kötött társulási szerződéses formában történik a gyermekjóléti és a családsegítő feladatok ellátása a községben, egy fő családgyógozó személyében. A helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátá-

sáról minden év május 31.-igátfogó értékelést készít, melyet a képviselő-testület megtárgyal. Az önkormányzat a szociálisan hátrányos helyzetben lévő gyermekek ellátását a törvényes keretek között biztosítja. A gyermek- és ifjúságvédelem területén tevékenykedők elkötelezetten és jó színvonalon látják el a munkájukat.

A képviselő-testület a gyermekvédelem helyzetéről szóló beszámolót elfogadta.

5./ Javaslat a Polgármesteri Hivatal Alapító Okiratának elfogadására.

Előterjesztő: Deákné dr. Schiffner Márta jegyző

A költségvetési szervek jogállásáról és gazdálkodásáról szóló 2008. évi CV. törvény 44.§.(4) bekezdése alapján a költségvetési szerv alapító (irányító) szerve már bejegyzett költségvetési szerv alapító okiratát 2009. május 15.-ig felül kell, hogy vizsgálja szervezeti szempontból. Amennyiben további működés 2009. július 1-je után is indokolt, akkor a törvényben foglalt előírásokat június 1-jéig kell az alapító okirat módosításával érvényesíteni. Április 28-án a Magyar Államkincstár tájékoztatót tartott, ahol újabb információt nyújtottak az alapító okirat felülvizsgálatával és módosításával kapcsolatban.

A fentiek miatt a következő testületi ülésen kerül sor az alapító okirat elfogadására.

6./ Tájékoztató Szákszend község közigazgatási területén előforduló szabálysértésekről.

Előterjesztő: Deákné dr. Schiffner Márta jegyző

A jegyző röviden beszámolt az elmúlt évben előforduló szabálysértésekről. 2008.évben feljelentések száma: 8 db volt, Ismeretlen tettes ellen tett feljelentések száma: 2 db. Az elmúlt évben előforduló szabálysértések közül is kiemelkedett a közoktatási törvényben meghatározott kötelezettségek elmulasztása szabálysértési tényállás. Az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999.(XII.28.) Kormányrendelet 141.§.értelmében:

„Az a szülő vagy törvényes képviselő a.) aki a szülői felügyelete vagy gyámisága alatt álló gyermeket kellő időben az óvodába, illetve az iskolába nem írhatja be,

b.) aki nem biztosítja, hogy a fogyatékossga miatt a tankötelezettség tel-

jesítésére nem képes gyermeke a fejlődését biztosító fejlesztő felkészítésben vegyen részt,

c.)akinek a szülői felügyelete vagy gyámisága alatt álló gyermeke ugyanabban az óvodai nevelési évben, az iskolai életmódra felkészítő foglalkozásokról, illetőleg ugyanabban a tanévben az iskolai kötelező foglalkozásokról igazolatlanul a jogszabályban meghatározott mértékünél többet mulaszt ötvenezer forint összegű pénzbírsággal sújtható. Az iskola köteles a szülőt értesíteni a tanköteles tanuló első igazolatlan mulasztásakor. Ha az iskola értesítése eredménytelen maradt, az iskola igazgatója értesíti a gyermek lakhelye szerint illetékes jegyzőt. A szabálysértési eljárás lefolytatása előtt a meg kell keresni a Gyermekjóléti Szolgálat családgyógozóját. A szabálysértési eljárás a legutolsó eszköz a tankötelezettség realizálására. Első esetben figyelmeztetést alkalmaz a szabálysértési hatóság, majd pedig a pénzbírság kiszabására kerül sor. Fontos, hogy a szülők és a tanulók érezzék a tanulás fontosságát.

A Szabálysértési Hatóság a jövőben is fokozottabban élni kíván a törvényekben adta lehetőségek kihasználásával.

A Képviselő-testület a tájékoztatót tudomásul vette.

7./ Oroszlányi többcélú Kistérségi Társulási Megállapodás 9. sz. módosításának elfogadása.

Előterjesztő: László Kálmán polgármester

Az Oroszlányi Többcélú Kistérségi Társulás véleményezte a kistérségben működő közoktatási intézményfenntartó társulások átszervezését, melyet az intézményekbe járó tanulók létszámcsökkenése, valamint a 2009. évi költségvetési törvény előírásai eredményeztek.

Kecskéd-Kömlőd Községi Önkormányzatok Intézményfenntartó Társulás megszűnése miatt szükségessé vált a Társulás Megállapodás módosítása.

A képviselő-testület a módosítást elfogadta.

8./ Egyebek

E napirendi pont keretében a képviselő-testület támogatási kérelmekről döntött.

Szákszend, 2009. május 11.

Deákné dr. Schiffner Márta
jegyző

„Élő víz-szintfelmérés” Tizenyolcadik országos evangélikus hittanverseny

„Hogyan mentette meg Jézus a süllyedő Pétert?” „Lót melyik folyónak a partján telepedett le? „Hány oszlop-csarnoka volt a Betesdának?” – néhány ízelítő kérdés az április 25-én lezajlott országos hittanverseny döntőjének feladataiból. Az egyházunk ifjúsági és gyermekosztálya által szervezett seregszemlén mintegy háromszáz gyermek (köztük tizenketten Szákszendről) mérte össze tudását a zuglói gyülekezet és az Evangélikus Hittudományi Egyetem termeiben – ezúttal víz-zel kapcsolatos bibliai történetekből.

Csonkáné Szabó Magda
evangélikus lelkész

KONFIRMÁCIÓ ÉS JUBILEUM A SZÁKSZEND- VÉRTESKETHELYI TÁRSULT EVANGÉLIKUS EGYHÁZKÖZSÉGBEN: 2009. április 18-19.

Az őskeresztény gyülekezetek a Húsvétot nyolc napon át ünnepelték. A Húsvét hajnalán megkereszteltek a liturgiában új, fehér ruhát öltöttek. Az ünnepi hét minden napján és még a következő vasárnap is ebben jelentek meg az istentiszteleten. Ezért nevezték a Húsvét utáni vasárnapot „fehérvasárnapnak”. A kereszteltek bevezették a gyülekezet közösségébe, élhettek az úrvacsorával, és teljes jogú tagjai lettek Krisztus egyházának. Ezt az ősi gyakorlatot vitte tovább az Egyház, amikor a konfirmációt

erre a vasárnapra helyezte. E gyakorlatot Magyarországon több gyülekezetünk is őrzi, és sok helyütt ezen a napon konfirmálnak gyermekeink.

Szákszenden miután az előző esten (április 18.) a s z e n d i evangélikus templomban konfirmációi vizsgát állt meg hat testvérünk:

Bognár Gergely – Kempf Martina – Matisz Bence – Palotai Eszter – Szabó Roxána – Szöllösi Medárd, a Gyülekezet presbitériuma, s tegyük hozzá népes hallgató, hívó közösség előtt. Három Egyházközség ünnepelte őket, és adott hálát azért, hogy Isten nem mond le ma sem népéről, „konfirmál” ma is fiatalokat és időseket, hiszen

– bár nem szeretem a statisztikát, de Szákon 58, Szenden 42 és Vérteskethelyen 15 testvérünk emlékezett a jubileumi istentiszteleten arra, hogy akár 10 ..., meglehetősen 75 éve konfirmált valamelyik egyházközségünkben. A meghívottak mintegy 75 %-a jelent meg a jubileumon. Szenden és Kethelyen szeretetvendégség keretében ünnepeltünk tovább. Beszélgettünk, emlékeztünk a régmúltról s arról, hogy Jézus megmutatja mindnyájunknak, hogy velünk van, és akkor is velünk lesz, amikor a győzelem hírével útnak indulunk, és a halál kultúrájába ragadt világnak az élet kultúráját, a feltámadás hitét és reménységét hirdetjük.

Az Úr immáron kétezere éve hívja és

várja asztalához a húsvéti hit tanúit. Krisztus ígérete ma is érvényes. Feltámadása ma is valószínűsítően ható erő. Az Úr megáll életpályánk partvonalán, megszólít és hív. Enni és inni ad, majd megbízással küld el. Ha nem vagyunk helyünkön, életünk meddő és sikertelen marad. De Ő konfirmál és küld minket még akkor is, ha az élet kultúrájának hirdetőit hol kaftánban, hol díszes római köntösben, hol a kereszt szent jele mögé bújta hatalmaskodásban,

hol bokáig érő sötét bőrkabátban, hol korunk jól öltözött, egyenlyakkendős, sima szájú zsarnokainak képében üldözik. Mert mindig akadnak tébolyult elmék, akik Krisztus sírját igyekeznek ismét behantolni. A gonosz is tudja, hogy aki húsvéti hittel él, annak kitágul a horizontja: Krisztus feltámadásából él a földön, és halála óráján is Krisztus feltámadásából nyer örök életet. Legyünk hát bizonyosak: olyan Urunk van, aki mellettünk áll. Segít, hogy nagykorúan gondolkodjunk, és uralma nem nyomja el emberségünket, hanem megnemesíti azt.

Csonkáné Szabó Magda
evangélikus lelkész

TÁJÉKOZTATÁS

A Magyar Köztársaság Elnöke **2009. június 7. napjára tűzte ki** az Európai Parlament tagjainak választását.

A szavazás 6 órától – 19 óráig tart.

A választópolgár személyesen, lakóhelyén szavazhat.

A szavazás napján lakóhelyétől távol lévő választópolgár – kérelmére bel- földön igazolással, külföldön a Magyar Köztársaság nagykövetségén és főkonzulátusain adhatja le a szavazatát. A külképviseleti névjegyzékbe való felvételét a választópolgár személyesen vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt meghatalmazással rendelkező meghatalmazott útján lakcíme szerint illetékes helyi választási iroda vezetőjétől **2009. május 22-ig** kérheti. Igazolást személyesen vagy meghatalmazott útján **2009. június 5-én 16 óráig**, ajánlott levélben pedig úgy lehet kérni, hogy **2009. június 2-ig** megérkezzen az illetékes választási irodához. Igazolást legkésőbb **2009. június 5-én 16 óráig** lehet kiadni.

A módosított névjegyzék **2009. június 5-én 16 óráig** tekinthető meg a polgármesteri hivatalban.

A listát állító pártok a választási bizottságok megbízott tagjait legkésőbb **2009. május 29-én 16 óráig** jelenthetik be a választási bizottság elnökénél, a szavazatszámoló bizottság esetén a helyi választási iroda vezetőjénél.

A listát állító pártok a külképviseleti megfigyelőt legkésőbb **2009. május 29-én 16 óráig** jelenthetik be az Országos Választási Bizottságnál.

A választási kampány **2009. június 5-én 24 óráig tart. Választási kampányt folytatni 2009. június 6-án 0.00 órától június 7-én 19.00 óráig tilos!**

Helyi Választási Iroda vezetője

Iskolánk életéből

Az iskola tanulóiból álló ötfős csapat 5 hónapon keresztül vett részt egy igazán embert próbáló vetélkedősorozaton. Amit végül meg is nyertek. A verseny menetéről, valamint a jutalomkirándulásról szólnak az alábbi beszámolóik.

A jutalom: egy igazi kirándulás

Erzsi néni hívott minket az igazgatói irodába. Mind az öten kíváncsiak voltunk, miről lehet szó. Egy versenyre való felkérést kaptunk az Oroszlányi Városi Könyvtártól, melyet azonnal elvállaltunk.

Öt hónapon keresztül oldottuk meg a feladatokat. Térkép, városok, képeslap, képfotó... és hónapról, hónapra egy új régió vagy ország. Valkó Máté, az egyetlen fiú a csapatban, készítette el az útitervet. Eszterke állandó feladata volt a képeslap elkészítése. Ildi, Karola és én változó feladatokat kapunk. Kísérő rendezvények is voltak: táncoltunk, etünk, valamint barkácsoltunk. Kati nénitől, a verseny szervezőjétől mindig kaptuk a dicséreteket a munkánkért, amiben Erzsi néni segítsége nagy szerepet játszott. Sikerült megszereznünk az első helyet! A jutalom egy igazi kirándulás volt. Április 25-én mentünk Balatonfűzfőre a Serpa kalandparkba. Ott aztán mindenki szembesült vele, mennyire bátor is ő valójában. A mászófalat a mi csapatunkból senki sem vállalta be. Mindenki nagyon megfontolt volt. A drótkötél-csúszda hosszú volt és a magasból indult, szinte a fák fölött suhant át az, aki kipróbálta. A kalandpark harmadik állomása egy akadálypálya, persze ez is több méter magasban. Aki ezt kipróbálta teljes védőfelszerelést kapott. Az első nehézsége az volt, hogy mint a cirkuszban a kötéláncosok, egy kifüggesztett dróton kellett átmenni és csak két kötél volt hozzá segítségül. Hídon majd ismét kötélpályákon kellett végigmenni. Talán Balatonfűzfőn ami a legnagyobb sikert aratta, az a bobozás volt.

Kicsit hasonlított a hullámvasútra, de ezt mindenki élvezte. Eszterkével már az első körben felfedeztük a Balatont a hátunk mögött. Szép kilátás tárult elénk. Fűzfői utunk utolsó helyszíne egy étterem volt, az ételek elfogyasztása után már egy kicsit elfáradva, de kíváncsian mentünk át Veszprémbe, a királynők városába az állatkertet megtekinteni. Kíváncsian, érdeklődően néztem végig az állatokat. Néhányat nagyon megsajnáltam, mert úgy éreztem, nem nekik illő környezetet sikerült létrehozni az állatkertben. Voltak lakók, amelyek ásítottak, feküdtek, aludtak és nem mutatták meg magukat a kíváncsi látogatóknak. A préri kutyák voltak számomra a legkedvesebbek. Szabadon mászkálhattak az állatkertben, mert ki bírtak bújni, vagy ha nem, hát kiásták magukat, de nem mentek el. Egy fotó kedvéért pár másodpercig mozdulatlanok maradtak.

Már nagyon elfáradtam, így jól is esett, hogy ismét a buszban voltunk, és indultunk hazafelé. Érdekes és jó kirándulás volt.

Müller Fanni
6. osztályos tanuló

Megnyertük!

Ez nem olyan verseny volt, mint a többi. Ősszel kezdődött minden. Erzsi néni felkérésére, Máté, Eszter, Fanni, Karola és én egy igazán sok munkát igénylő feladat elé álltunk öt hónapra. Tanárain szívesen segítettek, ha valahol elakadtunk.

Nagyon örültünk, amikor megtudtuk, hogy mi értük el az első helyezést, bár kicsit igazságtalannak tartottuk, hogy az első öt helyezett ugyanazt a jutalmat kapja. Egy kirándult Balatonfűzfőre és Veszprémbe.

(Folytatás a következő oldalon)

(Folytatás az előző oldalról)

A kirándulás napjára reggel 7,45-re volt rendelve a busz. Mi csak vártunk és fáztunk... majdnem egy óra késéssel érkezett a busz. Első úti célunk a balatonfűzfői kalandpark volt. A lányokkal távolról figyeltük az eseményeket, majd csak ennyit hallottunk: ezt az iskoláért teszem! – és Karola már a drótkötélen csúszott. Egy kicsit boboztunk, utána mentünk ebédelni. Ezek után a veszprémi állat- és növénykertet vettük szemügyre.

Hazafelé már nagyon elfáradt a csapat, persze voltak kivételek, akiktől harsogott az egész busz (na, nem közülünk!).

Érdekes egy nap volt, a várakozást és a nagyhangú gyerektársainkat leszámítva szívesen mennék a többiekkel egy ilyen napra.

Lőrincz Ildikó

8. osztályos tanuló

Beutaztuk Európát

A 2008-as és 2009-es tanévben indultunk egy izgalmasnak ígérkező versenyen, melynek neve: Hétmérföldes Utazási Iroda. Ez a vetélkedő Európa országaival, tájaival foglalkozott. Öt hónapon át készítettünk útvonaltervet, terveztünk képeslapot. Az éppen aktuális országokhoz ismertető feladatokat oldottunk meg. Kis csapatunk öt főből állt. Kovács Karola, Lőrincz Ildikó, Müller Fanni, Valkó Máté és Palotai Eszter versenyzett. A verseny célja az volt, hogy közelebb hozza hozzánk Európát, új hagyományokat, szokásokat ismerjünk meg. Munkánkat Erzsi néni, Orsi néni, István bácsi segítette. Niki néni és Éva néni a képeslapok elkészítését könnyítette meg.

Nem hiába való volt a nagy igyekezet, munkánk meghozta gyümölcsét. A Hétmérföldes Utazási Iroda I. helyét szereztük meg. **J u t a l o m b ó l** Balatonfűzfőre a Serpa kalandparkba, a balatoni bob pályára, valamint a veszprémi állatkerthbe látogattunk el. Balatonfűzfőn a Fűzfa vendéglőben egy kiadós ebéden

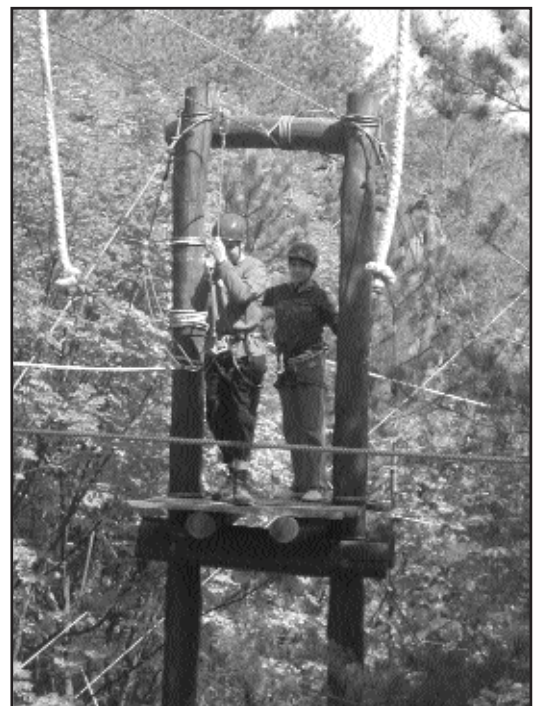
is részt vehettünk. A kalandparkban megmutatkozott ki igazán bátor! Voltak csendes szemlélők, de lelkes vállalkozók is. Igazán a bobozást élveztük.

Fáradtan, sok élménnyel és új ismeretekkel gazdagodva tértünk haza. Csapatom nevében is bátran merem állítani, hogy a verseny közben és a jutalomkiránduláson egyaránt jól szórakoztunk, és összekovácsolódtunk kis csapatunk. Köszönettel tartozunk tanárainknak, akik segítettek, hogy kihozzuk magunkból a maximumot.

Köszönjük! **Palotai Eszter**
7. osztályos tanuló

Beszámoló a kirándulásról

Kelet-Európa, Közép-Európa, Nyugat-Európa... Hívószavak az Európai körút című vetélkedősorozat feladatlapjairól, amit először 2008 novemberében kapott kézhez a szákszendi iskola Jakabos Ödön Követői elnevezésű csapata. Öt hónap kemény munka után 2009. április 22-én véget ért a verseny, és a nyolc csapatból mi lettünk a legjobbak: elsők lettünk! A nyereményünk egy jutalomkirándulás volt, amit a verseny **s z e r v e z ő j e**, Szlezákné Molnár Katalin (az Oroszlányi Városi Könyvtár dolgozója) szer-

vezett, és amire 2009. április 25-én került sor. Aznap reggel kinéztem az ablakon, és láttam: a nap süt, az égen pár báránnyel, és a szellő kint megmozgatta a leveleket. Csodálatos idő, gondoltam, és alig vártam, hogy Oroszlányon legyek. A Művelődési Háznál gyülekeztünk. A mi kis csapatunk, Fanni, Máté, Eszter és a kísérőtanárunk, Éva néni, Ildikó és én már rég ott voltunk, amikor a többiek csak akkor szálingóztak. Eredetileg 7:45-kor indultunk volna, és egy óra késéssel ugyan, de a busz megjött. Elindultunk, és én kinéztem az ablakon. Jó volt látni, hogy a táj zöld volt. Csupa zöld. Először Balatonfűzfőre mentünk, a Serpa Kalandparkba. Nem kérdés, mindenkinek tetszett, ám úgy láttam, a bob volt a legjobb. Abba mindenki beszállt. Még az a kicsi, hat éves kisfiú is, aki bátran mászott fel a (külön,

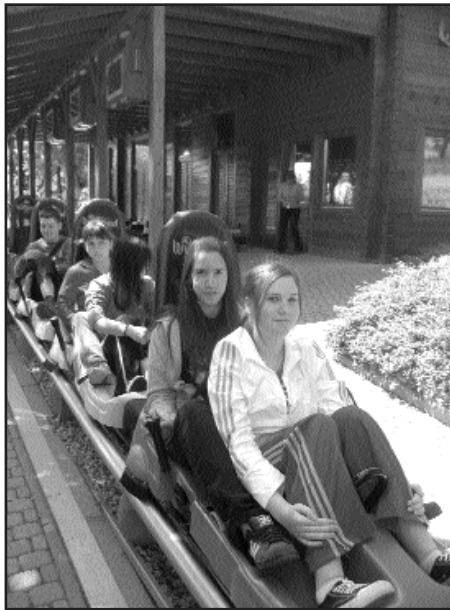
(Folytatás a következő oldalon)

(Folytatás az előző oldalról)

kicsik számára készített) falra is. Olyan egy óra tájt megebédeltünk a Fűzfa vendéglőben. A következő állomás a Veszprémi Állatkert volt. Be kell valljam, Veszprém lenyűgöző, gyönyörű város. A hosszú állatkerti séta után fáradtan ültünk be a buszba. Estefelé még mindig világos volt. Jóleső érzés volt, hogy bár elfáradtam, a fülemben diáktársaim sikoltzásait (amit különben a bob váltott ki belőlük) hallgatva gyönyörködtem a gyönyörű tájban. Este nyolc óra körül értünk haza.

Fantasztikus kirándulás volt, és remélem, oroszlányi társaimnak nem fájnak azóta a hangszálaik, hiszen olyan feledhetetlen hangot adtak ki magukból!

Kovács Karola,
8. osztály

Kirándulás

Reggel, 7 órakor indultunk Szákszendről Oroszlányra, ahonnan egy busszal mentünk tovább Balatonfüzűre a kalandparkba.

A parkban ki lehetett próbálni a falmászást, a kötélcsúszdát, ijáskodni is lehetett, és a kalandösvényes is végig lehetett menni. Én végig mentem a kalandösvényen, és kipróbáltam a kötélcsúszdát. Dél körül már a bobon ültünk. A bobozást mindenki nagyon élvezte. Utána elindultunk Veszprémbe hogy megnézzük az állatkertet. Nagyon sok érdekes állatot láttunk. A nap végére mindenki elfáradt. Nagyon jól éreztem magam.

Valkó Máté
6. osztály

Gerecse 10

Idén április 8-án, szombaton rendezték meg Tatabányán a Gerecse 50, 20 és 10 km-es gyalogtúrát.

Ezen a rendezvényen iskolánkból valamennyi távon voltak résztvevők. Tanteszületünkben egy fő nevezett az 50 km-es gyaloglásra, egy tanuló családjával a 20 km-t választotta, a legtöbb résztvevő pedig a 10 km-en indult. Közülük öten két pedagógus kíséretével 4 óra 45 perc alatt teljesítették az útvonalat.

A második osztályosoknak annyira tetszett a program, hogy elhatározták, jövőre is indulni fognak. Reméljük, ezt egy év alatt nem fogják elfelejteni, sőt, barátait, ismerőseiket is magukkal hívják majd erre a kellemes sétára.

Lázár Anikó

Hónap tanulója

A „Hónap tanulója” címet március hónapban az alsó tagozatban **Bazsó Eszter 3. osztályos** tanuló kitartó szorgalmáért kapta. A felső tagozatban, ebben a hónapban nem került kiosztásra ez a megtisztelő cím.

Április hónapban az alsó tagozatban **Zsargó Viktória 2. osztályos** tanuló szorgalmáért és javuló alkalmazkodó képességéért, a felső tagozaton **Kovács Karola 8. osztályos** tanuló közösségi munkájáért és szorgalmáért érdemelte ki.

Versenyek

Az elmúlt hónapban több olyan kistérségi és megyei szintű versenyen is részt vettek tanulóink, ahol szép, előkelő helyet szereztek meg. Környén került megrendezésre az angol nyelvi vetélke-

Apróbb hírek

dő, ahol második, a Bokodon megrendezésre kerülő természettudományi vetélkedőn pedig negyedik helyezést értek el. **Gombás Anita, Kovács Vanessza, Valkó Petra, Kovács Imre** képviselte iskolánkat mindkét alkalommal.

Két olyan megyei versenyen is nagyon szép eredményt értek el, ahol a versengés, megmérettetés több fordulóból állt, több hónapon keresztül kellett színvonalas csapatmunkában dolgozniuk a gyerekeknek. Az európai körút versenyen elért első helyezésüknek valamennyien büszkék vagyunk! A felkészülésről, a versenyről és a balatonfüzűi jutalomkirándulásról bővebben olvashatnak az újság lapjain. A 24 Óra megyei napilap által megrendezett LADIK médiavetélkedőn már több

éve visszatérő résztvevői iskolánk tanulói. Az ősszel kezdődő, három forduló során mindvégig elsők voltak Médikusaink: **Kempf Martina, Lőrincz Ildikó, Kocsis Georgina, Palotai Eszter, Babai Sándor**. A Tatabányán megrendezett döntőbe elsőként jutottak tovább az esztergomi, tatabányai, komáromi városi iskolákat megelőzve. A végső megmérettetésen lecsúsztak ugyan a dobogóról, így is dicséret illeti őket.

Gratulálunk valamennyi versenyzőnknek!

Palotainé Papp Éva

Gyermeknap május 22.

Május 22-én délelőtt kerül sor a **Gyermeknap** rendezvényeire az iskolában, délután 16 órától a **Gyermekfesztiválon** mutatkoznak be tanulóink.

Mindenkit szeretettel várunk!

A Föld napján Szákszenden

Már kora délelőtt elindultak a sportkör, a nyugdíjas klub tagjai, az iskola diákjai, a község háza dolgozói és a képviselő-testület tagjai, hogy a szemétszedés mellett növényekkel tegyék otthonosabbá a közterületeket. Voltak, akik virágokat ajánlottak fel, s olyanok is, akik saját portájuk előtt vágták a fűvet, virágosítottak.

A Föld Napjára teljesen megújult a Kiskuckó óvoda játszóudvara is, elsősorban a szülői közösség munkájának köszönhetően, melynek tagjai festettek, mázoltak, ültettek, parkot rendeztek, kertészkedtek, illetve javították a játékokat, hogy a jó idő beköszöntével minél jobban érezzék magukat az apróságok a kulturált környezetben.

Önkormányzat

13. SZÁKSZENDI FALUNAP

2009. május 29-30.

2008. május 29. (péntek)

- 15.00 h. **Kiállítás - megnyitó**
Szákszend község 25 éves múltjáról - Faluház kisterem
- 15.15 h. **Gyermekszínház-találkozó**

2008. május 30. (szombat)

A rendezvény helyszíne: Faluház és udvara

Műrosvezető: Kovács Lajosné

8.00 – 12.00 **Kispályás foci**

- nevezés a helyszínen 7,30-tól
csak helyi csapatoknak,
nevezési díj: 2000.-Ft/csapat

12.00 h **Ünnepi ebéd**

14.00 h **Megnyitó**
Kiskuckó Óvoda műsora
Jázmin Majorette és Jazzbalett csoport
bemutatója- Dad

14.30 h **Aranykocsi Néptáncgyűttes Ezüstszekér**
néptánc-csoportja Kocs

15.00 h **Hupikék Törpikék-gyermekműsor**

15.00 h – 19.00 h Virgonckodó játszópark gyerekeknek
15.00 h - 18.00 h Arcfestés, lufihajtogatás
15.00 h – 18.00 h Grafológus, jósnő

16.00 h **ABBA Show**

16.45 h **24 Óra totó**
Eredményhirdetések

17.00 h **Karate-bemutató Nagyigmánd**

17.30 h **Shilouette Európa és Világbajnok**
Táncscsoport - Oroszlány bemutatója

18.00 h **Sramli Kings együttes műsora**

19.00 h **Tombola**

20.00 h **Utcabál**
Tűzijáték

Büfé, meleg étel, hideg ital egész nap

Mindenkinek jó szórakozást kívánunk!!!

László Kálmán polgármester
és a képviselő-testület tagjai

EZ SZÉP TELJESÍTMÉNY VOLT!

Kedves, szelíd fiatal lány Kovács Laura, a tatai Eötvös József Gimnázium 3. évfolyamos tanulója, aki az Arany János Tehetséggondozó Programban vesz részt. Tanulmányaihoz a szákszendi Önkormányzat is hozzájárul. Nem szeret hivalkodni sem a külsejével, sem a tudásával. Holott mindkettőre, de különösen az utóbbira igazán büszke lehet. És mi is büszkék lehetünk rá, hogy az alapokat a mi iskolánkban szerezte meg ahhoz, amiről az alábbiakban beszámol:

- Édesanyád nagy örömmel mesélte, hogy az Arany János Országos Középiskolai versenyen most már harmadszor szerepeltél kiválóan.

- Az talán túlzás, hogy kiválóan, de valóban az idén értem el a legjobb eredményt, harmadik lettem. Kicsit elszomorított, hogy a szóbelin lecsúsztam a harmadik helyre, mert az írásbelin az enyém lett a legjobb.

- Én azt hiszem, nagyon sokan lennének boldogok a mai gimnazisták közül egy országos harmadik hellyel. Úgyhogy elkeseredésre semmi okod! Meséj nekem erről a versenyről egy kicsit!

- Évek óta Egerben rendezik meg ezt a versenyt, ahol az Arany János te-

hetséggondozó programban részt vevő középiskolások legjobb magyarosai vesznek részt. Bár a magyar nem a kedvenc tantárgyam – a történelmet jobban szeretem –, mégis örömmel indultam el ezen a versenyen már első

alkalommal is. Aztán mikor rájöttem, hogy nem is megy ez nekem olyan rosszul, próbálkoztam a következő évben is, és az idén is. Évről-évre

jobb helyezést értem el. Sajnos, jövőre már nem mehetek, mert csak 9-11. évfolyamosoknak lehet rajta indulni. Egerben nagy szeretettel fogadtak minket mindig, büszkén mutatták be a város nevezetességeit, szabadidős programokról is bőven gondoskodtak. Ez kellett is, mert elég megterhelő volt szellemileg a verseny, kellett egy kis lazítás. Idén különösen, hiszen Aranyon kívül Kányádi Sándor is szerepelt a versenyfeladatban. Róla pedig, mint a határon túli magyar költőkről, sajnos nagyon kevés az információ.

- Hogyan tovább? Mik a jövőről az elképzeléseid?

- Most a tanulásra, az év végére kell koncentrálnom, jó lenne egy kicsit javítani fizikából, abból ugyanis nem állok valami fényesen. Ezen kívül szeretnék megtanulni gépkocsit vezetni is, erre van az iskolánkban lehetőség.

- Szívből gratulálunk Neked a szép eredményhez, reméljük hasonlókról később is be tudunk számolni. További jó tanulást, és sok sikert kívánok!

Hirják Gáborné

Ovi krónika

Nyuszi fülét hegyezi

Hegyezhette is a fülét nyulunk Húsvét kedden az óvodába érkezésekor, hiszen a sok kisgyerek mellett még nem találkozott ennyi felnőttel. Sok óvónéni látogatott el az orosz lány kistérségi óvodáiból, hogy velünk ünnepeljenek. Nagy volt a gyerekek öröme mikor az udvaron sorra fedezte fel a fészekben, bokor alatt, fák tövében az ajándékokat. Örömmel vették birtokba az SZM nyuszi ajándékát a csibés rugós hintát és még a homokozó játékokat, labdát. Természetesen nem maradtak a lányok szárazon sem. A fiúk felszerelve érkeztek, a kislányok kosárkákban hozták a locsolásért járó piros tójást, édességet.

Elérkezett az utolsó színházbérleti előadás április 23-án.

Így az óvoda lakói felkerekedtek. Az előadás címe: Hetet egy csapásra. Az előadás keretében három népmesét játszottak el keretbe foglalva a színesek. Nagyon jó volt az előadás. A gyerekek nagyon-nagy érdeklődéssel nézték végig.

Április utolsó napján

Búcsút vettünk Cserné Lakner Tímea óvónénitől. Ő egy évet töltött velünk. Ez alatt az idő alatt nagyon megszerették az óvoda dolgozóit és a gyerekeket. A felnőttekkel barátságos és segítőkész volt, a gyerekeket nagyon szerette és mindig igyekezett a leg-

jobb tudása szerint nevelni és oktatni őket. Sajnáljuk, hogy elment.

Május első vasárnapja a legszebb Ünnepp

Ekkor köszöntjük az édesanyákat. Óvodánkban május 5-én tartjuk az Anyák napi ünnepélyt. Erre az eseményre a gyerekek több héten át készülnek, nagyon-nagy gonddal készítik az ajándékokat (hogy az övé legyen a legszebb). Az ajándékok mellett versekkel, énekekkel készülünk az ünnepre. Az ünnepségen minden kisgyermek anyukája, nagymamája részt vesz. A műsor alatt látni egy-két könnycseppet a meghatottságtól az anyukák szemében. Ez az Ünnepp nagyon megható és szeretet teljes.

(Folytatás a következő oldalon)

(Folytatás az előző oldalról)

Óvodai beíratás

Óvodánk szeretettel várja következő lakóit. **Óvodai beíratás május 14-én és 15-én 8 órától 16 óráig.**

Ha május, akkor GYEREKNAP!

Szeretettel várunk mindenkit **május 23-án 14 órától** a hagyományos gyermeknap kerti multságunkra az óvodába. **15 órától: Kincsesláda Bábszínház,** majd mesés vetélkedő, ugráló-vár várja a gyerekeket.

Szeretettel várunk mindenkit!

Krihó Ferenecé
Óvónő

Szákszendre látogatott dr. Szendi József érsek

Szákszenden május első vasárnapja nemcsak anyák napja, de a Szendi katolikus templom védőszentjének (munkás szent Józsefnek) az ünnepe is, ezen alkalommal látogatott el hozzánk, Író Sándor plébános meghívásának eleget téve, dr. Szendi József nyugalmazott veszprémi érsek. Aki ittlétekor elmondta, hogy nagy örömet jelent számára a meghívás, hiszen régi vágya volt már, hogy a nevével azonos településsel megismerkedjen, amit, mint azt többször is kihangsúlyozta nagyon szépnek talált.

Érsek Atya a szentmise bevezetőjében elmondta, hogy mennyire fontos az ő életében Szent József szerepe, hiszen nemcsak neki, az édesapjának is ő volt a védőszentje, aki annak idején éppen József napkor hunyt el a kezei között. A prédikációjában is felhívta az egyházközség figyelmét Szent József rendkívüli szerepére a Szentcsalád életében,

és kiemelte, fontosságát élete példájának a mai ember, a mai családapák számára is.

Külön megtiszteltetés volt számomra, hogy tizennégy képviselőtársammal együtt ezen a napon, az Érsek Atya jelenlétében tehetjük le az egyházközségi képviselői eskünet. Ezzel kapcsolatban a püspöki kinevezéseinket a Szentmisét követő fogadáson vehettük át, ahol két képviselőtársunk (Müller Miklós és K. Szabó Ferenc), örökös képviselőtestületi tagságot és püspöki dicséretet igazoló oklevelet kapott.

A fogadást követően még hosszasan elbeszélgettünk Érsek Atyával, majd búcsúzóul megígérte, hogy imáiba foglalja a szendi embereket.

Én ezúton is szeretném megköszönni Érsek Atyának a gyönyörű Szent misét, az emlékezetes szavakat, és kérem további életére Isten áldását!

Szabó Nóra

Egészségről betegségről

Vastagbélrák

A májusi számban ismét egy daganatos betegségről szeretnék bővebben tájékoztatást adni. Mielőtt a címben szereplő betegsége rátérnék engedjék meg, hogy áttekintsem a jelenlegi magyar helyzetet.

Magyarországon a születéskor várható élettartam mind a nők (76,5 év - 2003-as adat, forrás: internet), mind a férfiak (68,3 év) esetében kevesebb, mint az európai átlag (nők: 81-82 év, férfiak: 75 év), sőt már az azonos gazdasági helyzetben lévő államok közül is sokan megelőzték (Csehország - nők: 78,5 év, férfiak: 72,0 év; Szlovákia - nők: 77,8 év, férfiak: 69,9 év; Lengyelország - nők: 78,9 év, férfiak: 70,5 év). Ebben szerepet játszanak a nagyon nagy számú és nagyon fiatal életkorban jelentkező kardiovaszkuláris betegségek és azok szövődésményei (magas vérnyomás, magasabb vérzsírszintek, túlsúly, mozgásszegény életmód, majd az ezekből kialakuló érelmeszesedés, szívinfarktus, agyvérzés ill. agylágyulás). Másik várható élettartamot jelentősen

csökkentő betegségecsoport, a daganatos betegségeké. Ezek száma is jelentősen csökkenthető megfelelő életmód kialakításával már gyermekkortól kezdve, ill. korai, még gyógyítható állapotban felismerhető szűrővizsgálatokon való részvétellel.

Ezek hallatán mindig megszólal a jó magyar „Pató Pál Úr”: „Ej, ráérünk arra még!” Ebben azt hiszem nemcsak a dolgok halogatása van benne, hanem az is, hogy „valamiben úgyis meg szokás halni”, „az élet úgyis is véget ér egyszer”. Csak az nem mindegy, hogy milyen minőségben éljük le azt az időt, ami megadatott. Sajnos erre legtöbbször akkor döbbenek rá, amikor már súlyos betegségekben szenvednek, orvostól orvosig járnak, esetleg nagy műtéteken, komoly mellékhatásokkal rendelkező gyógyszeres kezeléseken esnek át. Ilyenkor lehet lemondani mindenről, okolni másokat, sajnálni aggódó szereteteinket, de még jobb lenne meggyőzni az utánunk jövő generációt arról, hogy mennyire fontos egészségesen, józanul élni.

A vastagbélrák Magyarországon népegészségügyi méretű probléma, mert

- a Nemzeti Rákregiszter évente mint-

egy 7600 új vastagbélben jelentkező rákesetet tart nyilván.

- a KSH (Központi Statisztikai Hivatal) adatai szerint évente közel 5000 férfi és nő hal meg vastag-, és végbélrák miatt; a daganatos halálokok gyakoriságának sorrendjében férfiaknál a tüdőrák, nőknél az emlőrák mögött – de azzal közel azonos gyakorisággal – a vastag- és végbélrák második helyen áll. A nők halálózása 1999 óta kis mértékben csökken, a férfiak között - mérsékelten bár – tovább emelkedik.

A vastag- és végbélrák okozta halálozások számát a szűrés útján jelentősen csökkenteni lehet, mivel:

- többségük a bélnyálkahártya jóindulatú polipjaiból indul ki;
- rosszindulatúvá válásuk időben elhúzódó folyamat;
- a kifejlődőben lévő rák sokáig a bélfalra szorítkozik, és, bár hosszú ideig tünetmentes marad, gyakran szakaszosan vérzik.

A vastagbélrák korai és késői tünetei:

- széklethabitus változás (székrekedés-hasmenés váltakozása, gyakori, kifejezetten híg széklet ürítése)

(Folytatás a következő oldalon)

(Folytatás az előző oldalról)

• székletben vér ürítése (szabad szemmel nem látható, rejtett vérzés, melyre a gyanú esetleg vérképben jelentkező eltérés esetén merül fel, de még ezen eltérés előtt is jól szűrhető székletmintából kimutatható vérrel)

* jelentősebb vérzés, fekete színű széklet, hasi fájdalom, étvágytalanság, rövid idő alatt, nagymértékű, mással nem magyarázható fogyás már mind az előrehaladottabb stádium jele.

Az ÁNTSZ és a Komárom-Esztergom Megyei Rákellenes Egyesület szervezésében falunkban is lehetőség nyílik ingyenes szűrővizsgálaton való részvételre!!

50-70 év közötti nők és férfiak vesznek részt a szűrésben. (Fokozottan veszélyeztetett esetben korábbi élet-

korban is részt lehet venni pl.: családban előforduló daganatos betegség, korábban kezelt daganatos betegség, egyes gyulladásozós bélbetegségek esetén.)

A szűrés első lépcsője helyben történik. A szűrővizsgálatra a fenti korosztály személyes behívó levelet kap, mely részletesen tartalmazza a vizsgálat mikéntjét, szükség esetén a további teendőket. Mivel a vizsgálati mintát csak az erre a célra kialakított tégelyekben lehet leadni, személyesen kell átvenni a rendelőben, ekkor további kérdéseket is fel lehet tenni.

A rejtett bélvérzés kimutatása székletmintában fájdalomtalan, kellemetlenséggel nem járó vizsgálat. A kiadott három tégelyben három egymás utáni napon vett székletből kell kicsi (csak egy lencsényi) mintát tenni. Külön diétát nem kell tartani a mintavétel alatt.

Laboratóriumban mutatják ki, hogy van-e benne vér, ha igen tovább kell lépni. Sok esetben kisebb betegség (pl.: aranyér) okozza az eltérést. Ha nem, akkor a kellemetlen vastagbél-tükrözés a következő lépés. Ezzel a vizsgálattal nemcsak a diagnózis állítható fel, hanem pl. jóindulatú bélpolip eltávolításával a terápia is elvégezhető. Arról, hogy egy későbbi, sokkal nagyobb és megterhelőbb beavatkozás is elkerülhető vele.

Bízva abban, hogy az eddigi szűrővizsgálatokhoz hasonlóan, ebben is a lakosság aktív részvételére számíthatunk, személyes behívóleveleket küldünk szét. A vizsgálati mintához szükséges tartályok a rendelőben vehetők át rendelési időben, ill. a rendelő telefonszámán előzetesen egyeztetett időpontban.

dr. Takács Ilona és dr. Tóth Csaba

Tájak, várak, kolostorok

Ebben a hónapban hazánk egyik legrégibbi, legkisebb, de ugyanakkor egyik legismertebb városába látogatunk el. Érkezhünk közúton autóval, vagy busszal, a Dunán hajóval, már messziről mutatja az utat a város és hazánk legszebb panorámával bíró ékessége a visegrádi Fellegvár. A Duna és a hegy közé ékelt településen városközponttól beszélni igazán nem lehet, hiszen alig néhány utcából áll a városka. Látnivalóval annál inkább bővelkedik: a hegy lábánál található a Királyi palota, innen nem messze az Alsóvár (Salamon –torony), a hegytetőn pedig a már említett Fellegvár.

A Királyi Palota története 1323-ban kezdődött, mikor Károly Róbert a királyi udvart Visegrádra helyezte, ekkor kezdett építkezni a városban. Az épületegyüttes első említése rossz emléké: a Képes Krónika szerint Zách Felicián itt támadt rá a királyi családra. Károly Róbert idején csak néhány lakóház épült fel és kialakítot-

tak egy lovagi torna rendezésére alkalmas teret, ahol olykor maga a király is nyeregbe szállt. Az Anjou korban a terület városrész volt több épülettel, amit Zsigmond uralkodása alatt alakítottak palotává. A palota négyzet alaprajzú volt és fal vette körül. A régi kápolna a falon kívül maradt, így azt, kolostorépülettel kiegészítve az obszerváns ferenceseknek adományozta a király. Főbejáratként a kaputorony szolgált, amivel pontosan szemben volt az új egyhajós palotakápolna bejárata. Az elrendezés módosításával több udvar és kert jött létre. Ezek közül a legjelentősebb a fogadóudvar és az ÉK-i palotán belül kialakított díszudvar volt. Az épületegyüttes ÉK-i részén volt a palota központja. Itt egy háromemeletes, négyzet alaprajzú épületben alakították ki a lakosztályokat. Az alsó szinten lakott a személyzet, a felső két szinten pedig a király és a királynő nyári és téli szállása volt. E mellé Zsigmond téglalap-

alakú, a palotával majdnem meg egyező nagyságú gyümölcsöskertet alakított ki, aminek közepén vízvezetékekkel táplált csorgókút volt. A paloták termeiben is megtalálhatók a Zsigmond kori, kényelmi átalakítások és díszítések nyomai. A palotát később némileg elhanyagolták, és ebben csak Mátyás Beatrixszal kötött 1476-os házassága hozott változást. A késő gótikus stílusban átépített palotában Itália után Európában először megjelent a reneszánsz építő- és szobrászművészet is. Kevés új épületet építettek, a régieket alakították át a kor igényei szerint. A szobrok és szökőkutak Giovanni Dalmata szobrászműhelyében készültek. Az ő nevéhez köthető a palota leghíresebb díszjele, a Herkules-kút elkészítése is. A kút Mátyás címei díszítik, és a gyermek Herkules valószínűleg a hadvezér király törvénytelen fiára, Corvin Jánosra utal.

(Folytatás a következő oldalon)

(Folytatás az előző oldalról)

A Herkules kút

(rajzát a pénztárcánkban is megtalálhatjuk, az ezerforinton)

Körülötte a Zsigmond-kori díszudvart átépítve, annak első szintjén reneszánsz loggiát alakítottak ki. A kertben új teraszokat képeztek ki. A kápolnában is megtalálható volt az itáliai reneszánsz stílusában alkotó szobrászok kéznyoma. Aranyozott carrarai márványból alkották meg a kápolna új tabernákulumát, és számos faragvánnyal díszítették a templomot, ami közül egy vörösmárvány dombormű, az ún. Visegrádi Madonna ma is megcsodálható. A palota a korabeli itáliai reneszánsz udvarok között is megállta a helyét, ezért olvasható a sokat látott pápai követ, Bartolomeo de Maraschi leveleiben, hogy a földi pa-

radicsomból ír. Később a XVI. század közepén Oláh Miklós Hungária című művében emlékezik meg az épületről. A palotát a török-kor idején elhanyagolták, és a XVIII. századra szinte teljesen a föld alá került. A XX. századra elfeledték, és még abban is kételkedtek, hogy valóban létezett az Oláh által megírt formában. A palota helyét végül Schulek János találta meg, és kezdett el ott ásni 1934 végén. Ahogy a palota építéséhez majdnem minden Visegrádon építtető király hozzájárult, úgy a felújításon a Visegráddal foglalkozó leghíresebb régészek, történészek mindegyike dolgozott. A sokszor évtizedekig akadozó rekonstrukció a millennium közeledtével kapott új lendületet, és 2000-re elkészült az ÉK-i palota és a Herkules-kút rekonstrukciója. A palotán belül a kiállítóterem és a kőtár a különböző korokból származó emlékeket mutatja be. (A palota egész évben 9-17 óráig nyitva, hétfőn zárva. Minden hó 3. szombatján két felnőtt két gyerekkel ingyen látogathatja.)

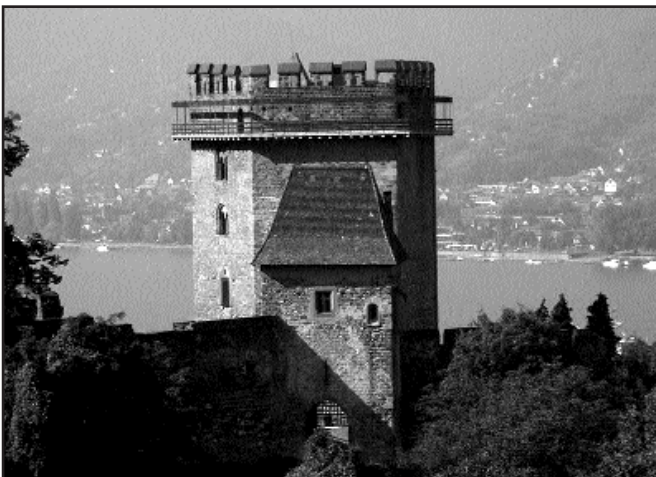
A Fellegvárba többféleképp juthatunk fel. A legkényelmesebb megoldás a két szerpentin út valamelyikén járművel a vár bejáratánál található parkolóig autózni, vagy buszozni. A túrázók a Salamon-torony mellett induló ösvényen át vehetik be a várat. Bármely megoldást is választjuk, egyre feljebb jutva az ország egyik leggyönyörűbb panorámája tárul fokozatosan elénk: a Pilis és a Börzsöny találkozásánál fekvő Dunakanyar látkepe.

A visegrádi kettős várrendszert a tatárjárás után 1250-1260 körül építette IV. Béla és felesége, Lascaris Mária királyné. A várat az évszázadok alatt az Anjou-királyoktól Hunyadi Mátyásig

számos magyar uralkodó bővítette, komfortosította illetve tette a korszerű katonai elvárásoknak megfelelővé. Az Alsóvár a kaputoronnyal és őrtornyokkal megerősített erődítésfalakból és egy nagy lakótoronyból állt, amely egyszerre volt uralkodói szálláshely, ispáni lakóhely és katonai feladatokat ellátó erődített épület. Az Alsóvárat a Fellegvárral, tornyokkal megerősített völgyzárófal kötötte össze, mely egészen a Duna-parti őrtornyig húzódott. A völgyzárófalakon át vezetett a Budát és Esztergomot összekötő középkori országút, a vár egyik fontos feladata ugyanis az országút és a dunai hajóforgalom ellenőrzése volt.

Az **Alsóvár lakótornya**, az ún. **Salamon-torony** a korszak magyarországi építészetében szinte egyedülálló épület. XIII. századi főbejárata az első emeletről nyílt, innen vezetett az emeletre a déli falsarkba beépített lépcsőház. Az emeleti termeket oszlopos kandallók fűtötték, és gazdagon tagozott ikerablakok világították meg. A hatodik szinten helyezkedett el a gyilkjárós, pártázatos falakkal övezett tetőterasz, ahonnan a külső, fából épült erkélyfolyosóra lehetett kilépni. A lakótorony nyugati oldalához árnyékszéktorony is csatlakozott. A XIV. század elején a várat Csák Máté birtokolta, tőle Károly Róbert hívei ostrommal foglaltak el. Az Anjou király 1323-ban helyezte át székhelyét Temesvárról Visegrádra. Ekkorra keltezhető a Salamon-torony átépítése is. A király a második emelet keleti ablakát bejáratá alakíttatta át, belül pedig a termeket keresztfalakkal osztották meg. Az ötödik szintet fedő fa földémet bordás boltozatokkal helyettesítették,

(Folytatás a következő oldalon)

A Salamon torony és a Fellegvár

(Folytatás az előző oldalról)

ezáltal a torony felső teraszán nagyobb hajítógépeket lehetett felállítani. Az Alsóvár belső vára körül a XIV. században Károly Róbert egy belső várfalövet emeltetett. A falak által határolt, magasabban fekvő teraszról hídon át lehetett a lakótoronyba bejutni. Ezen a teraszon kapott helyet a pénzverőház és itt állt a vár kútja is. (Az alsóvár nyitva májustól szeptemberig, 9-17 óráig, hétfőn szünnap.)

A ma látogatható **Fellegvár** nem az első vár, amely itt épült. Az első, amely a tatárjárás során pusztult el, a Sibrik-dombon, az egykori római tábor alapjaira készült. A vár a hegycsúcsot övező erődítésfalakból, két toronyból és egy lakópalotából állt. A későbbi korokban a fővárost ide helyező Károly Róbert király bővítette a várat, s itt került sor az 1335-ös híres királytalálkozóra is. A várat Luxemburgi Zsigmond idején tovább korszerűsítették, vélhetően ekkor készült el az asz-

szonyház is. Mátyás király uralkodása idején a vár palotaszárnyait teljesen felújították. A várban az évszázadok során több alkalommal is őrizték a szent koronát a koronázási ékszerekkel, sőt egy rablási történet is fűződik Visegrádhoz: 1440-ben Erzsébet királyné megbízásából egyik udvarhölgye, Kottaner Jánosné innen rabolta el a szent koronát. Visegrád koronaőrző hely volt 1529-ig, 1490-től a koronaőrök kezén volt. A török időkben a vár óriási pusztítást szenvedett el, 1544-ben török kézre került. Ez után felváltva volt a török és a magyar csapatoké, majd legvégül a törökök – miután katonai célra már teljesen alkalmatlanná vált – elhagyták a szinte teljesen elpusztult várat. Nemcsak a vár, hanem a város is elpusztult, újranepevése hosszú időt vett igénybe. A vár helyreállítására az első törekvések az 1870-es évek elején történtek, s még napjainkban is tartanak. A Fellegvárban a történeti kiállítást, a re-

konstruált makett erődrendszerét, a Szent korona történeti kiállítást nézhetjük meg, valamint meglátogatható a Panoptikum is. (A vár nyitva mindennap 10-től 18-ig, télen 16 óráig.)

A város további látnivalói a Fő utcában lévő Görgey ház, a Plébánia-templom, a Duna-parti Mária kápolna, érdemes felkeresni még a Fellegvár melletti dombon található kilátót is.

Sorozatunkban a következő hónapokban tervbe vettük a Győri és az Esztergomi Bazilika felkeresését, a nyár folyamán ellátogatunk a szentendrei Skanzenbe, ahol egy területen hazánk minden tájegységét, kultúráját megtekinthetjük és megismerhetjük. Mindezek előtt viszont júniusban egy olyan várat látogatunk meg, amit soha nem ostromoltak meg. Egy igazi kuriózum a székesfehérvári Öreghegyen Bory Jenő vára. Ide várja Önöket következő számunkban a sorozat szerkesztője

Farkasvölgyi György

2009. április 28 -án, Szákszendén részt vett véradók névsora

1. Klestenitz Miklós
2. Berta Jánosné
3. Volkár György
4. Molnár László
5. Katona László
6. Csonka Zoltán
7. Osgyán Tibor
8. Valkóné Papp Éva
9. Molnár Lajosné
10. Sütő Antal
11. Nagy János
12. Huttinger László
13. Sirokmán József

14. Szamper Gábor
15. Kaluha Gábor
16. Becsák József
17. Hajmás Bálint
18. Fekete József
19. Retzer József
20. Müller Gyuláné
21. Bereczki Sándor
22. Pogár János
23. Pogár Alfréd
24. Sulyán Krisztián
25. Zóna Mihály
26. ifj. Zóna Mihály

27. Mayer Zoltán
28. Szabó László
29. Takács Gyöngyi
30. Nemes Miklós
31. Glázer Ferenc
32. Pál Miklós
33. Hanzli Pál
34. Farkas László
35. Kovács Viktor
36. Lakatos Ibolya
37. Pankotai Péter

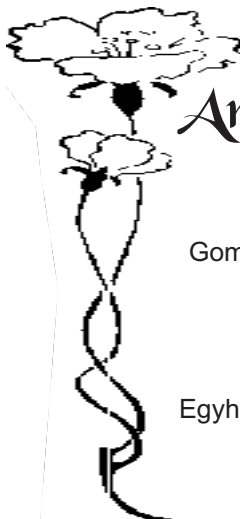
Tisztelettel köszönjük a Kedves Véradók önzetlen segítségét a rászoruló betegek nevében!

Bencze Sándorné
Helyi vöröskereszt

TÁJÉKOZTATÁS

Tájékoztatjuk a Tisztelt Lakosokat, hogy **2009. május 16-án 00.00 órától – 2009. május 17-én 06.00 óra közötti időszakban Szákszend községet érintően az ÉGÁZ-DÉGÁZ Földgázelosztó Zrt. üzemeltetésében lévő földgázelosztó rendszert is érintő gázszolgáltatási szünettel járó karbantartási munkát végez.** Kéri a Zrt. a Tisztelt Lakosokat, hogy a veszélyhelyzet megelőzése és a szolgáltatás zavartalan újraindítása érdekében a fenti időszakban gázmérő előtti főcsapot zárva tartani és a gázvételezést szüneteltetni szíveskedjenek.

A gázszünet idején elérési lehetőség: **06 80440-141**
Polgármesteri Hivatal

Anyakönyvi hírek

Elhalálozott:

Gombás Józsefné sz. Veréb Margit
id. Dobroczi László

Született:

Egyházi Melinda és Kelemen Ferenc
fia, Dániel

**KOMÁROM-ESZTERGOM ME-
GYEI LABDARÚGÓ SZÖVETSÉG
2008-2009 ÉVI M III. "D"
csop. FELNÖTT ÉS IFJÚSÁGI
TAVASZI BAJNOKSÁG**

Lejátszott mérkőzések

15. Forduló 2009. 04. 05.

Kömlódi KSK - Szendi KSE 2 : 1
Gól: Müller Csaba
IFI: 3 : 2
Gól: Kocsis Richárd, Samu Gábor

16. Forduló 2009. 04. 12.

Szendi KSE - Tárkány KSE 3 : 2
Gól: Cseh Nándor, Kis Zoltán,
Kerner László
IFI: 13
Gól: Menyhárt László (2), Kocsis
Richárd, Samu Gábor (4), Samu
István (4), Szabó Gábor, Varga Ti-
bor

17. Forduló 2009. 04. 19.

Szendi KSE - Dad KSE 0 : 0
IFI: 2 : 1
Gól: Müller Tibor, Pongrácz Roland

18. Forduló 2009. 04. 26.

Császár SE - Szendi KSE 1 : 2
Gól: Cseh Nándor, Kiss László
IFI: 0 : 5
Gól: Müller Tibor (2), Pongrácz Ro-
land, Samu István

19. Forduló 2009. 05. 03.

Szendi KSE - Bársonyosi SK 4 : 0
Gól: Cseh Nándor, Cseh Zsolt, Fül-
öp Márk, Mayer Péter
IFI: 7 : 2
Gól: Mezőfi Attila, Mezőfi Norbert,
Kocsis Richárd, Pongrácz Roland,
Samu Gábor (3)

**Kisbéri Többcélú Kistérségi
Társulás Bakonyalja Kupa
Labdarúgó tavaszi bajnokság**

Lejátszott mérkőzések

15. Forduló, 2009.04.05.

Kisbér - Szák 1 : 0

16. Forduló, 2009.04.12.

Vérteskethely - Szák 2 : 5
Gól: Gyalogos Norbert, Hajós Ottó,
Kiss József(3)

17. Forduló, 2009. 04. 19.

Szák - Bakonyrákány 6 : 1
Gól: Bazsó Viktor (2), Hajós Ottó,
Kiss József (2), Oláh István

18. Forduló, 2009.04.26.

Kisbér - Szák 2 : 2
Gól: Gyalogos Norbert (2)

19. Forduló, 2009.05.03.

Szák - Réde 2 : 1
Gól: Kiss József, Samu Norbert

Felnőtt ügyelet: - Minden hét-
köznapi du. 16 órától reggel 8 óráig,
- Szombaton, vasárnap és ün-
nepnapokon 24 órában biztosít
ügyeletet.

Gyermekorvosi ügyelet:

- hétköznapi 17-19 óráig
- hétvégén, ünnepnapokon 9-11
óráig, illetve 17-19 óráig biztosított,
egyébként készenlét működik.

**Helye: Oroszlány,
Alkotmány út 2.
Szakorvosi rendelőintézet**

**KÖZPONTI ORVOSI
ÜGYELET
TELEFONSZÁMA:
34/361-761,
30/640-20-80**

ELEKTRONIKAI SZERVIZ

Karikó Attila elektronikai technikus, vállalkozó

Televízió javítás helyszínen
(szükség szerint műhelyben),
továbbá videó, hifi és egyéb híradástechnikai
berendezések javítása garanciával
Régi rossz távirányítók pótlása
Egyéni antenna rendszerek telepítése
**2942 Nagyigmánd, Köztársaság u. 2.
Mobil: 06 70/28-22-658**

Szákszendi Hírmondó

A Szákszendi Önkormányzat havonta megjelenő ingyenes információs lapja.
Kiadja a Szákszendi Polgármesteri Hivatal.
Felelős kiadó: László Kálmán polgármester.
Szerkesztés és nyomás:
Multi Grafi Kft. Nagyigmánd, Fácán u. 2/b. Tel: 30/286-4460

**KÁBEL TV- HIBAEHÁRÍTÁS:
06/20 938-4399**

**E.ON Áramszolgált. Rt
hibabejelentés: 06-40/330-330
Mobilról: 06-/30-/70-45 99 666
hibabejelentés: 06/80 533-533
(hétvégén is hívható)**

**Levélben:
9027 Győr, Kandó Kálmán u.11-13.**

**VÍZMŰ Fogyasztási Iroda
Oroszlány: 361-611**